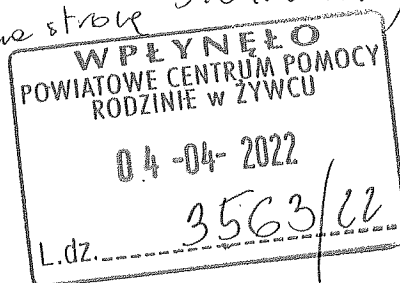

RADA POWIATU
w Żywcu
ul. Krasieńskiego 13
34-300 ŻYWIEC

UCHWAŁA NR XXXIII/363/2022
RADY POWIATU W ŻYWCU

z dnia 28 marca 2022 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2021

Na podstawie art.4 ust.1 pkt. 3 i 4, art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz.528), art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 2268 z póź.zm.) oraz art. 76 ust.4 pkt. 15 i 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 821 z póź.zm).

**Rada Powiatu w Żywcu
uchwala co następuje:**

§ 1.

Przyjąć sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

[Signature]
Wiesław Sypta

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM POMOCY RODZINIE
W ŻYWCU
ZA ROK 2021**

Żywiec 2022

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, zwane dalej „PCPR”, jest jednostką organizacyjną Powiatu, funkcjonującą na podstawie Uchwały Rady Powiatu Żywieckiego Nr IV/25/99 z dnia 25 stycznia 1999r.

PCPR realizuje zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej, jak również zadania określone w następujących aktach normatywnych:

- 1) ustawie z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz aktów wykonawczych do tej ustawy,
- 2) ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz aktów wykonawczych do tej ustawy;
- 3) ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;
- 4) ustawie z dnia 24 stycznia 1991r. o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego;
- 5) ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ponadto PCPR wykonuje zadania zapisane w:

- 1) Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- 2) Powiatowym Programie Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych,
- 3) Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 4) Powiatowym Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej.

Niniejsze sprawozdanie zawiera:

- sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz roczne sprawozdanie z działalności PCPR, o którym mowa w art. 76 ust.4 pkt. 15 i art. 182 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- roczne sprawozdanie z działalności PCPR, o którym mowa w art. 112 ust. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej;

Realizacja zadań w 2021 roku przebiegała następująco:

I. PIECZA ZASTĘPCZA

RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

- 1) rodziny zastępcze:
 - a) spokrewnione,
 - b) niezawodowe,
 - c) zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne,
- 2) rodzinne domy dziecka.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021r. na terenie Powiatu Żywieckiego funkcjonowały następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej :

Formy rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba
Rodziny zastępcze spokrewnione	35
Rodziny zastępcze niezawodowe	46
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1
Rodziny zastępcze zawodowe	3
Rodzinne domy dziecka	2

**LICZBA RODZIN ZASTĘPCZYCH FUNKCJONUJĄCYCH
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU ŻYWIECKIEGO**

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021r., liczba dzieci przebywających w rodzinnych formach pieczy zastępczej przedstawiała się następująco:

Formy pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych
Rodziny zastępcze spokrewnione	51
Rodziny zastępcze niezawodowe	66
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	5
Rodziny zastępcze zawodowe	10
Rodzinne domy dziecka	14

**LICZBA DZIECI UMIESZCZONYCH W RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POSZCZEGÓLNYCH GMINACH POWIATU ŻYWIECKIEGO**

Przyczyny umieszczeń dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej według stanu na dzień 31 grudnia 2021r.:

Przyczyny umieszczenia w rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych
Sieroctwo/ półsieroctwo	18
Sprawowanie opieki nad dzieckiem pod wpływem alkoholu, uzależnienie od alkoholu i innych środków	60
Przemoc w rodzinie	2
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	10
Niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców, długotrwała choroba	6
Ubóstwo	0
Bezrobocie	0
Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe	0
Pobyt za granicą co najmniej jednego z rodziców	2
Małoletnie matki	0
Inne przyczyny np. porzucenie dziecka, pobyt w zakładzie karnym, założenie nowej rodziny	48

W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. świadczenia dla rodzin zastępczych wyniosły 1 757 413,84zł. Szczegółowy podział świadczeń przedstawia poniższa tabela.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba wg stanu na dzień 31.12.2021r.	Liczba dzieci umieszczonych wg stanu na dzień 31.12.2021r.	Łączna wysokość świadczeń	Wysokość wynagrodzenia
Rodziny zastępcze spokrewnione	35	51	447 578,25	nie dotyczy
Rodziny zastępcze niezawodowe	46	66	886 516,15	nie dotyczy
Rodziny zastępcze zawodowe	3	10	159 306,02	120 627,36
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	1	5	60 743,00	44 707,78
Rodzinny dom dziecka	2	14	203 270,42	80 418,24
Rodziny pomocowe w ciągu roku	0	0	0,00	0,00
RAZEM	87	146	1 757 413,84	245 753,38

W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. wypłacany był również dodatek wychowawczy dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka (tzw. 500+). Kwota zrealizowanych świadczeń wyniosła **764 063,80 zł**. Środki te w całości pochodzą z budżetu Państwa.

W 2021 roku na mocy postanowień Sądu ustanowionych zostało 16 nowych rodzin zastępczych. Do pieczy zastępczej trafiło 34 dzieci. Sąd rozwiązał 10 rodzin zastępczych. 35 dzieci opuściło pieczę zastępczą z tego 15 dzieci wróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 3 dzieci zostało adoptowanych, 1 dziecko zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej, 12 dzieci zostało umieszczonych w innej rodzinnej formie pieczy zastępczej, 2 dzieci zostało umieszczonych w MOW, 1 dziecko zmarło, 1 dziecko zmieniło miejsce zamieszkania.

W 2021 roku wydano łącznie 383 decyzje administracyjne w sprawie przyznania świadczeń rodzinom zastępczym na pokrycie kosztów utrzymania dzieci w nich umieszczonych. Sporządzono ok. 400 ocen dzieci umieszczonych w rodzinnych formach opieki zastępczej. Rodzinne formy opieki zastępczej są objęte bezpośrednim nadzorem pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej koordynatorami, którym w Powiecie Żywieckim jest PCPR.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej

W 2021 roku zatrudniono dodatkowo dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej uzupełniając tym samym potrzeby w tym zakresie. Na chwilę obecną zatrudnionych jest trzech koordynatorów, którzy mają na tę chwilę łącznie pod opieką 45 rodzin zastępczych. W trakcie 2021 roku 28 rodzin zastępczych, 67 dzieci było objętych opieką koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, dodatkowo opieką koordynatora objętych było 7 pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

W ramach podejmowanych obowiązków koordynatorzy starali się pomimo pandemii regularnie tj. dwa razy w miesiącu odwiedzać rodziny zastępcze prowadząc rozmowy na temat funkcjonowania rodzin, występowania u dzieci ewentualnych problemów opiekuńczo – wychowawczych czy zdrowotnych. W trakcie wizytacji sporządzane były karty pracy z rodziną, przeprowadzano szczegółowy wywiad z rodzicami zastępczymi oraz rozmowy z dzieckiem. Wizyty u rodzin odbywały się zarówno w godzinach porannych, jak i popołudniowych. Niejednokrotnie rodziny zastępcze zjawiały się osobiście w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodziny w Żywcu w celu uzyskania informacji oraz poradnictwa w sytuacjach trudnych lub też kontaktowały się telefonicznie. Wszystkie rodziny były także informowane o możliwości korzystania ze specjalistycznej pomocy dla dzieci, w szczególności z pomocy psychologa zatrudnionego w PCPR w Żywcu, a także o przysługujących im innych formach wsparcia (realizowanych nie tylko przez PCPR) i procedurach ich uzyskania. Rodziny zastępcze były także informowane o możliwości udziału w spotkaniach grupy wsparcia organizowanych przez PCPR w Żywcu, z których w efekcie skorzystała część rodzin zastępczych. Doraźne zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym pieczę zastępczą dodatkowo uzupełniano perspektywicznym opracowywaniem planów pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej, w których zawarto informacje dotyczące stanu rozwoju dziecka, wyznaczono cele i środki oraz zasoby potrzebne do wspierania całego procesu rozwojowego dziecka. Koordynatorzy dokonywali także regularnie oceny okresowej rodziny zastępczej zgodnie z zapisami ustawy celem mobilizowania ich do większej dbałości o powierzone dziecko, a także weryfikowania prawidłowości w sprawowanej opiece.

W ramach podejmowanych obowiązków ww. pracownicy dodatkowo byli zobligowani podejmować następujące zadania:

- dokonywać oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, przeprowadzanej co 6 miesięcy, a w przypadku dzieci do 3 roku życia co 3 miesiące,
- stale monitorować sytuację w rodzinie celem właściwego i szybkiego reagowania na dostrzeżone nieprawidłowości lub zgłaszane trudności,
- sporządzać wnioski i przygotowywać dokumentację do sądu o uregulowanie sytuacji prawnej dzieci,
- zgłaszać do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną,
- poszukiwać kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- współpracować na rzecz rodzin zastępczych ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z asystentami rodzinnymi i pracownikami ośrodków pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, ośrodkami adopcyjnymi a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi,

- wspierać pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej zarówno rodzinnej, jak i instytucjonalnej w procesie usamodzielnienia.

W roku 2021 wśród problemów występujących wśród rodzin zastępczych i dzieci oraz zadań z nimi związanych względem koordynatorów wyszczególnić należy występowanie u dzieci problemów zdrowotnych i zaburzeń fizycznych oraz emocjonalnych, w związku z którymi konieczne było kierowanie dzieci do poradni specjalistycznych, współpracowania z psychologami i pedagogami oraz zachęcania rodzin zastępczych do podnoszenia przez nich kompetencji wychowawczych i korzystania z dostępnego poradnictwa. W przypadku zgłaszanych przez rodziny zastępcze problemów wychowanków z edukacją, dzieci kierowane były do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Żywcu, podejmowana była współpraca z psychologiem szkolnym oraz pedagogiem szkolnym, a także praca indywidualna z wychowankiem, celem zmotywowania go do kształcenia i udziału w zajęciach szkolnych. W ramach obligatoryjnych działań podejmowane było także kompleksowe wsparcie nowych rodzin zastępczych, tj. pomoc formalna związana z przygotowaniem dokumentacji, współpraca z sądem na rzecz rodziny, udzielanie informacji o prawach i obowiązkach wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy rodzinnej, informowanie o możliwości korzystania z porad prawnych bądź psychologicznych oraz ewentualne kierowanie rodzin na spotkania grupy wsparcia.

Osobne zadanie stanowił udział koordynatorów w działaniach pomocowych, w przypadku problematycznych relacji między rodziną zastępczą a biologiczną dziecka. W sytuacjach tych współpracowali z asystentami rodziny, kuratorami oraz pracownikami socjalnymi OPS, udzielali informacji na temat rozwiązań prawnych i procedur sądowych. Osobnymi przypadkami było wspieranie rodzin zastępczych w roku 2021 w sytuacjach kryzysowych spowodowanych żałobą bądź poważną chorobą opiekuna, w tym zachęcanie opiekunów do korzystania z właściwego poradnictwa specjalistycznego.

Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; szkolenie pozyskanych kandydatów

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie propaguje idee rodzicielstwa zastępczego oraz zaprasza do pełnienia funkcji rodziny zastępczej poprzez stronę internetową, a na początku roku przesyłane są do Parafii z terenu Powiatu Żywieckiego prośby o odczytanie apelu w sprawie osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także na bieżąco w siedzibie jednostki. Na stronie internetowej publikowane są materiały związane z wymogami kwalifikacyjnymi dla rodzin zastępczych oraz inne informacje np. dotyczące szkolenia dla kandydatów.

Rodzicielstwo zastępcze rozpowszechniane jest również w mediach lokalnych. Podczas wystąpień podawane są informacje o trwającym naborze dla kandydatów na rodziny zastępcze i podstawowe wiadomości o wymogach wobec kandydatów. Dodatkowo pracownicy Centrum podczas wykonywania obowiązków służbowych informują osoby zainteresowane o warunkach jakie należy spełnić aby zostać rodziną zastępczą. W 2021r., pomimo trudności związanych z występującą pandemią wirusa SARS-CoV-2, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu, zorganizowało szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Przy organizacji uwzględniono reżim sanitarny i obostrzenia wynikające z przepisów prawa. W warsztatach szkoleniowych brały udział 23 osoby tj. 13 rodzin, osoby przeszkolone otrzymały świadectwa ukończenia szkolenia kwalifikujące ich do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Szkolenie kandydatów prowadzone jest przez pracowników PCPR w Żywcu wg Programu Szkoleniowego „Rodzina” zatwierdzonego decyzją Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Pełnoletni wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej

Pod opieką PCPR w 2021 roku pozostawało 44 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej. łączne wydatki na świadczenia dla wychowanków wyniosły 268 552,52 zł. Środki te zostały wykorzystane na następujące formy wsparcia:

- pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- pomoc pieniężną na zagospodarowanie w formie rzeczowej

Szczegółowy podział środków przeznaczonych na pomoc pełnoletnim wychowankom zawiera poniższa tabela.

Rodzaj pomocy pieniężnej dla pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	37	179 842,52 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	14	69 301,00 zł
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	11	19 409,00 zł.
RAZEM	X	268 552,52 zł.

Z każdym usamodzielnianym wychowankiem rodzinnej pieczy zastępczej prowadzona jest praca socjalna, która ma na celu pomoc w znalezieniu mieszkania, pracy oraz pomoc w rozwiązywaniu napotykanym trudności. Każdy wychowanek pomimo usamodzielnienia pozostaje w stałym kontakcie z PCPR aż do zakończenia procesu usamodzielnienia tj. do ukończenia 25 roku życia.

Wydatki ponoszone przez powiaty za dzieci, które przebywają w różnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na jego utrzymanie w łącznej kwocie świadczeń udzielonych przez Powiat.

W 2021 roku 23 dzieci pochodzących z terenu powiatu żywieckiego przebywało w różnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów, stąd też łączna kwota wydatków poniesionych przez Powiat Żywiecki wyniosła **635 970,39 zł**. Analogicznie przedstawia się sytuacja w przypadku przyjęcia dziecka z innego powiatu i umieszczenia go w różnych formach pieczy zastępczej funkcjonującej na terenie naszego powiatu. W 2021 roku 30 dzieci pochodzących z innych powiatów przebywało w różnych formach pieczy zastępczej funkcjonujących na terenie powiatu żywieckiego. Wysokość uzyskanych dochodów z tego tytułu za 2021 rok stanowi kwota **397 236,20 zł**.

Miejsce umieszczenia dziecka	Liczba dzieci umieszczonych	Kwota w złotych
Dzieci pochodzące z innych powiatów umieszczone w różnych formach pieczy zastępczej na terenie powiatu żywieckiego	30	397 236,20 zł. (dochody powiatu żywieckiego)
Dzieci pochodzące z terenu powiatu żywieckiego umieszczone w różnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów	23	635 970,39 zł. (wydatki powiatu żywieckiego)

Odpłatność gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej , gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej została zobowiązana do ponoszenia wydatki na opiekę i wychowanie tego dziecka w wysokości:

- 10% wydatków w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 roku dochody powiatu z tego tytułu wyniosły **1 027 031,29 zł**. Poniższa tabela dotyczy wszystkich dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, w których kosztach pobytu partycypowały gminy.

Gmina zobowiązana do ponoszenia wydatków	Liczba dzieci umieszczonych z danej gminy w rodzinnej pieczy zastępczej	Kwota ponoszonych wydatków w złotych
Lipowa	8	38 313,23
Czernichów	5	27 505,42
Żywiec	46	306 140,70
Radziechowy Wieprz	22	184 194,22
Świnna	6	39 673,55
Węgierska Górka	12	151 154,37
Milówka	4	25 462,04
Jeleśnia	24	136 446,78
Ujsoły	5	16 595,58
Rajcza	4	16 716,92
Łękawica	9	19 901,11
Koszarawa	4	44 466,57
Łodygowice	1	4 910,00
Gilowice	6	15 550,80
RAZEM	156	1 027 031,29

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Rodzice biologiczni dzieci przebywających w pieczy zastępczej zobowiązani są do ponoszenia odpłatności za ich pobyt. W 2021 roku w zakresie tej odpłatności PCPR wydało 261 decyzji dotyczących odpłatności (odstąpienia, zwolnienia, naliczenia, umorzenia). Z tego tytułu uzyskano kwotę odpłatności w wysokości **38 849,85 zł.**, która stanowi dochód Powiatu, natomiast na kwotę **87 616,91 zł.** zostały wystawione tytuły egzekucyjne w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji.

INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA

Placówki opiekuńczo-wychowawcze są to jednostki zapewniające dzieciom i młodzieży pozbawionej całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanej społecznie dzienną lub całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, jak również jednostki wspierające działania rodziców. Na terenie powiatu funkcjonuje tylko jedna instytucjonalna placówka opiekuńczo-wychowawcza w Żywcu przy ul. Kopernika 5, w którym przebywało średnio w ciągu roku 17 dzieci na 14 miejsc, którymi dysponowała placówka. W 2021 roku na mocy postanowienia Sądu wydano dla 8 dzieci skierowania do umieszczenia w Placówce.

Wobec dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych prowadzone są działania, zmierzające do uregulowania ich sytuacji prawnej oraz ich powrotu do rodziny. Z pełnoletnimi wychowankami placówek prowadzony był proces usamodzielnienia. Wychowankowie planują swoje działania, które zamierzają realizować po opuszczeniu placówki. Najczęściej kontynuują naukę lub też szukają zatrudnienia.

Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Żywcu w 2021 roku wynosił 4 708,23 zł. W okresie od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. wypłacany był również dodatek

w wysokości świadczenia dla dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej w Żywcu (tzw. 500+). Kwota zrealizowanych świadczeń wyniosła **98 813,97 zł**. Środki te w całości pochodzą z budżetu Państwa.

Pełnoletni wychowankowie instytucjonalnej pieczy zastępczej

W roku 2021 PCPR prowadziło sprawy związane z procesem usamodzielnienia się 11 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych. 8 z nich kontynuuje naukę w szkołach zawodowych i średnich, w związku z tym objęci zostali miesięczną pomocą pieniężną na kontynuację nauki. Ponadto usamodzielnieni wychowankowie zostali objęci pomocą pieniężną na zagospodarowanie (3 wychowanków). Jednocześnie PCPR pomaga wychowankom w poszukiwaniu mieszkań oraz zatrudnienia.

Szczegółowy podział środków przeznaczonych na pomoc pełnoletnim wychowankom zawiera poniższa tabela.

Rodzaj pomocy pieniężnej	Liczba wychowanków objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	8	28 499,25 zł.
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	0	0,00 zł.
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	3	4 967,00 zł.
RAZEM	11	33 466,25 zł.

Pełnoletni wychowankowie młodzieżowych ośrodków wychowawczych, młodzieżowych ośrodków socjoterapii i zakładów poprawczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu prowadzi również prace z usamodzielnionymi wychowankami Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych, Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii i Zakładów Poprawczych. Z 8 wychowanków 2 kontynuuje naukę w szkołach policealnych, 1 osoba w branżowej szkole I stopnia. W związku z tym objęci zostali miesięczną pomocą pieniężną na kontynuowanie nauki (3 osoby), pomocą na zagospodarowanie (2 osoby), oraz pomocą na usamodzielnienie (3 osoby).

Rodzaj pomocy pieniężnej	Liczba wychowanków objętych pomocą	Łączna wysokość świadczeń
Pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki	3	10 507,48 zł.
Pomoc pieniężna na zagospodarowanie w formie rzeczowej	2	3 000,00 zł.
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie	3	14 104,00 zł.
RAZEM	8	27 611,48 zł.

Potrzeby występujące na terenie powiatu żywieckiego w zakresie pieczy zastępczej:

- w dalszym ciągu rozwój rodzinnej pieczy zastępczej poprzez pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze,
- tworzenie rodzin zawodowych i rodzinnych domów dziecka,
- w dalszym ciągu rozwój działalności diagnostyczno- konsultacyjnej której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i rodzinnego domu dziecka,
- zapewnienie rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka specjalistycznego poradnictwa oraz szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji i umiejętności,
- pozyskanie środków na organizację wypoczynku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

II. SPECJALISTYCZNE PORADNICTWO

W 2021 osoby zgłaszające się po pomoc psychologiczną zgłaszały problemy związane z trudną sytuacją osobistą i życiową w tym również związaną z pandemią. Po wsparcie psychologiczne sięgały osoby z różnych grup wiekowych, zamieszkujące teren Powiatu Żywieckiego. Ze względu na złożony charakter trudności, niejednokrotnie konieczne było podjęcie działań związanych z leczeniem psychiatrycznym, a także psychoterapią indywidualną lub grupową, terapią rodzinną oraz terapią par.

Bardzo często osoby zgłaszające się do psychologów znajdowały się w sytuacjach długotrwałego kryzysu, często wynikającego z nawarstwionych, osobistych problemów. Ze względu na wieloaspektowość trudności, samo udzielenie poradnictwa i wsparcia psychologicznego nie było wystarczające. Aby w jak najlepszy sposób pomóc w danej sytuacji, osoby te dodatkowo wymagały objęcia pomocą medyczną lub/i przekierowania do psychoterapeuty.

Da się zauważyć, że większość klientów poszukuje pomocy specjalistycznej w nie odpłatnej formie. W Powiecie Żywieckim w dalszym ciągu jednak brakuje miejsc oraz specjalistów z zakresu psychoterapii. Zazwyczaj osoby wymagające pomocy, funkcjonują poza opieką zdrowotną w obszarze zdrowia psychicznego, a także poza doświadczeniami kontaktu ze specjalistami, co w efekcie skutkuje bardzo dużą złożonością i skomplikowaniem zgłaszanych trudności. Niejednokrotnie są to osoby kierowane przez instytucje zewnętrzne. Brakuje im motywacji wewnętrznej, przez co praca z nimi często jest nieefektywna. Osoby w kontakcie charakteryzuje nadmiar nieadekwatnych emocji lub też totalnej bierności i bezradności. Niestety takie formy funkcjonowania tych osób są uwarunkowane środowiskowo i osobowościowo, a dodatkowo wspierane wielopokoleniowymi złożonymi dysfunkcjami rodzinnymi i traumami bez doświadczenia pozytywnych wzorców korzystania z pomocy i wychodzenia z kryzysów, a w trwaniu w mechanizmach przetrwania.

Często osoby zgłaszające się po pomoc psychologiczną wymagały podjęcia terapii systemowej, która swoim działaniem objęłaby całą rodzinę. Ze względu na pojawiające się trudności w związkach partnerskich oraz małżeńskich znaczna część osób poszukiwała pomocy z zakresu terapii par lub mediacji. Niestety w obszarze psychoterapii rodzinnej oraz terapii par również brakuje odpowiednich miejsc. Z roku na rok, widać wzrost zapotrzebowania na tego rodzaju świadczoną pomoc.

Brakuje też ogólnodostępnych specjalistów z dziedziny psychiatrii i neurologii, zwłaszcza w zakresie psychiatrii i neurologii dzieci i młodzieży. Ze względu na bardzo długi proces kształcenia, ten sam problem można zaobserwować w całym kraju. Obecnie istnieją 4 miejsca świadczące pomoc psychoterapeutyczną wyłącznie dla dorosłych, są to.: Asertywność, Ośrodek Leczenia Uzależnień, Poradnia Zdrowia Psychicznego oraz Beskidzie Centrum Zdrowia Psychicznego w Międzybrodzu Bialskim. Od kwietnia 2021 funkcjonuje Poradnia Psychologiczna Dzieci i Młodzieży „Błękitny Krzyż”, świadcząca pomoc dla młodych mieszkańców powiatu. Obecna sytuacja sprawia, że klienci często kierowani są do placówek znajdujących poza obszarem Powiatu Żywieckiego. Natomiast pomoc ta jest uwarunkowana wytycznymi i procedurami NFZ, co często w efekcie prowadzi do tego, że klienci po tą pomoc nie sięgają. Niestety żadne z ogólnodostępnych miejsc nie świadczy działań z zakresu terapii par i terapii rodzinnej. Ośrodki te nie prowadzą również pracy z traumą prostą i złożoną oraz dysocjacją, co wydaje się niezbędne w adekwatnym rozumieniu i pracy z rodziną zastępczą i dziećmi znajdującymi się w pieczy.

Osoby zgłaszające się do tutejszego Centrum Pomocy Rodzinie, często wymagają podjęcia pracy z całą rodziną, co niestety, przez brak odpowiednich kwalifikacji, nie jest możliwe do zrealizowania przez jednego specjalistę. Realne zapotrzebowanie mieszkańców powiatu na pomoc specjalistyczną jest znacząco większe niż dostępne obecnie możliwości, profesjonalnego pomagania, przez małą ilość specjalistów zatrudnionych w PCPR.

W porównaniu z ubiegłymi latami można było zauważyć zwiększającą się liczbę osób, które zgłaszały doświadczanie różnorodnych problemów, występujących jednocześnie. Najczęściej klienci zgłaszali się po pomoc w związku z problemami rodzinnymi związanymi z brakiem pracy, uzależnieniem, trudnościami emocjonalnymi, problemami małżeńskimi, komunikacyjnymi, problemami z niską samooceną, relacjami rodzinnymi, przemocą, problemami ze zdrowiem własnym lub członków rodziny, szeroko rozumianą stratą czy problemami szkolnymi i wychowawczymi, ale też współuzależnieniem, DDD, DDA, czy doświadczanie chronicznego długotrwałego stresu, bądź skutków doświadczeń traumatycznych. Z tego względu bardzo trudno jest przypisać konkretną ilość zgłoszeń do danego problemu czy kategorii problemów.

Część osób potrzebujących pomocy zmaga się z problemami natury psychicznej, co przekładało się na jakość pracy i rodzaj koniecznej pomocy. Niejednokrotnie wymagało to współpracy z innymi specjalistami z zakresu zdrowia psychicznego.

Z uwagi na trwającą pandemię rok 2021 wymagał od specjalistów dużej elastyczności co do form udzielanego wsparcia. W obszar działań pomocowych na stałe wpisał się kontakt świadczony przy użyciu urządzeń mobilnych, prowadzony drogą elektroniczną. Część klientów zgłaszających potrzebę wsparcia

decydowało się jedynie na taką formę zaopiekowania. Co ważne trwająca pandemia, a co za tym idzie przedłużająca się izolacja, przełożyły się na wzrost różnego rodzaju problemów i trudności u mieszkańców powiatu. Często klienci nie radzili sobie z obecną sytuacją, byli przytłoczeni tym co dzieje się na świecie i w najbliższym otoczeniu, wielu żyło w ciągłym lęku o siebie i bliskich, co generowało stałe napięcie. Można było obserwować znaczny wzrost depresji, trudności w codziennych relacjach, problemy w pracy i inne problemy natury psychicznej. Istotnym jest fakt, że zeszłoroczne zamknięcie urzędu znacznie wpłynęło na liczbę klientów docierających po bezpośrednią pomoc, czasowo w Centrum w ogóle nie było psychologa, zatem osoby szukające pomocy odbijały się od drzwi. Aby wyjść naprzeciw mieszkańcom powiatu oraz na nowo wypromować możliwość bezpłatnej pomocy psychologicznej uruchomiono telefoniczną linię wsparcia, działającą od poniedziałku do piątku. Starano się aby czas oczekiwania na spotkania był jak najkrótszy, a oferowana pomoc na jak najwyższym poziomie.

Świadczona pomoc psychologiczna odbywała się z zachowaniem wszelkich środków ostrożności, w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, Polskiego Towarzystwa Psychologicznego oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

W ramach specjalistycznego poradnictwa PCPR realizuje następujące działania:

- Poradnictwo i wsparcie psychologiczne
- Psychoedukacja i psychoprofilaktyka
- Praca terapeutyczna z osobami stosującymi przemoc w ramach programu Korekcyjno - Edukacyjnego.
- Pomoc prawną
- Pomoc socjalną
- Interwencję w sytuacjach kryzysowych
- Mediacje
- Wsparcie rodzin zastępczych za pomocą koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej
- Diagnoza psychologiczna kandydatów na rodzinę zastępczą
- Psychoedukacja

➤ W RAMACH POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ 2021 (od 15.03.2021-31.12.2021)

- Łącznie odbyło się **194** konsultacji psychologicznych w tym:
- Gabinetowych: **157**
- Telefonicznych: **37**
- Zdalnych (messenger): **1**
- Pisma: **13**
- Kontakty z innymi instytucjami z terenu powiatu: **17**

Ilość zgłoszonych spraw w 2021 roku wynosiła:

- Indywidualne lub rodzinne poradnictwo psychologiczne: **70 spraw** prowadzonych gabinetowo (założono karty poradnictwa)
- Sprawy prowadzone we współpracy z Punktem interwencji Kryzysowej: **8 spraw**

➤ W RAMACH POMOCY PSYCHOLOGICZNEJ W DZIALE PIECZY ZASTĘPCZEJ

Jednym z zadań realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest otoczenie wsparciem specjalistycznym rodzin zastępczych. W tym obszarze najistotniejsze wydaje się ukierunkowanie pomocy na dorosłych, którzy podejmują się funkcji sprawowania opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy. Zasadne wydaje się stałe poszerzanie wiedzy odnośnie różnych aspektów rodzicielstwa zastępczego, strategii zaradczych, chroniących przed wypaleniem i ułatwiających radzenie sobie w trudnych sytuacjach. Ponadto pomoc w przepracowaniu własnych doświadczeń z przeszłości, które mogą mieć znaczący wpływ na aktualne postępowanie i rozumienie świata. Równie ważne jest wsparcie samego dziecka, którego celem ma być przede wszystkim poprawa jego stanu psychofizycznego, w tym zrozumienie bieżącej sytuacji, pomoc

w radzeniu sobie z oderwaniem od rodziny biologicznej, niejednokrotnie praca z odwróconymi rolami, głębokim poczuciem winy, toksycznymi relacjami.

Taka forma opieki nad dzieckiem jest obarczona szeregiem wyzwań oraz trudności, którym trzeba stawiać czoła każdego dnia. Patrząc holistycznie na aspekty związane z funkcjonowaniem rodzin zastępczych w Powiecie Żywieckim bardzo ważnym wydaje się fakt ograniczonego dostępu do pomocy specjalistycznej oraz wsparcia. Ogrom trudności z jakim mierzą się rodziny zastępcze jest bardzo szeroki. Często dzieci i młodzież potrzebują długotrwałych oraz różnorodnych form pomocy specjalistycznej. Obszary najbardziej wymagające zaopiekowania dotyczą tematyki traumy, FAS/FASD, zaburzeń więzi, problemów emocjonalnych, psychicznych, wszelkich trudności dotyczących umiejętności społecznych w tym radzenia sobie z agresją czy nawiązywania prawidłowych relacji. Ponadto dotyczą problematyki uzależnień, wchodzenia w dysfunkcyjne role i funkcjonowania w niestabilnym środowisku, w którym dominuje przemoc.

Mając na uwadze świadczenie pomocy na jak najwyższym poziomie jak już zostało to wspomniane szczególnie ważne jest objęcie pomocą całych systemów rodzinnych, w tym opiekunów, którzy mają być fundamentem w procesie zdrowienia. Stabilny, dorosły, dający poczucie bezpieczeństwa i potrafiący zrozumieć specyfikę zachowania dzieci umieszczonych w pieczy jest kluczem do zmiany. W związku z tym tak ważne jest wyposażenie opiekunów zastępczych w odpowiednią wiedzę oraz otoczenie ich wsparciem specjalistycznym. Niezbędne i uzasadnione wydaje się prowadzenie grup wsparcia dla rodzin oraz wychowanków, organizowanie szkoleń i zajęć psychoedukacyjnych.

W 2021 roku wsparciem psychologicznym objęte zostały 22 rodziny, w tym 40 dzieci oraz 3 pełnoletnich wychowanków. Prowadzono wsparcie indywidualne dla dzieci i dorosłych, w tym szeroko rozumianą psychoedukację, spotkania warsztatowe z rodzinami oraz konsultacje rodzicielskie. W ramach organizowania wsparcia dla rodzin odbywały się również wizyty w środowisku domowym, gdzie próbowano rozwiązywać bieżące, nagłe problemy oraz ustalać dalsze kroki postępowania. W wyjątkowych i uzasadnionych przypadkach wyjazdy miały charakter cykliczny, obejmowały pracę zarówno z dziećmi jak i rodzicami. Ponadto prowadzono poradnictwo drogą mailową: przysyłano materiały edukacyjne, propozycje szkoleń, utworzono fanpage'a na portalu społecznościowym facebook.

Psycholog podejmował współpracę z innymi specjalistami działającymi na rzecz dobra dziecka m.in.: najbliższym otoczeniem, środowiskiem szkolnym, rodziną biologiczną. W razie potrzeby umawiano spotkania z osobami mającymi stały kontakt z dzieckiem m.in.: wychowawcą czy pedagogiem szkolnym.

Rok 2021 stanowił wyzwanie dla środowiska pomocowego, trwająca pandemia i związane z nią ograniczenia wymagały dużej elastyczności co do formy udzielanego wsparcia. Przedłużająca się izolacja, życie w ciągłym poczuciu niepewności i zagrożenia były źródłem wielu napięć, również w rodzinach zastępczych. Ograniczony dostęp do specjalistycznej pomocy, przedłużające się termin oczekiwania oraz zdalna nauka spowodowały narastanie problemów. Bardzo dużo dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych ujawniło różnego rodzaju trudności w funkcjonowaniu psychicznym, m.in.: zaburzenia depresyjne, autoagresja, uzależnienie od internetu, telefonu, gier, pogorszenie relacji społecznych, pogorszenie się w nauce szkolnej. Całokształt opisanej sytuacji sprawił, że ilość dzieci i młodzieży wymagającej wsparcia psychologicznego oraz psychiatrycznego znacząco wzrosła.

Pozytywnym aspektem pandemii była możliwość korzystania z ogromnej liczby szkoleń tematycznych dostępnych za darmo w sieci. Każda chętna osoba miała szansę podnieść swoje kompetencje wychowawcze i wiedzę w różnorodnej tematyce.

Pieczna Zastępcza + Diagnoza + Posiedzenia dot. Oceny sytuacji dzieci:

W ramach pracy z rodzinami zastępczymi w kontakcie z psychologiem w 2021 r były 22 rodziny

- Ilość odbytych konsultacji z rodzinami zastępczymi bądź dziećmi z rodzin zastępczych ogółem:
 - Gabinetowych: **309**
 - Telefonicznych: **234**
 - Diagnoza psychologiczna kandydatów na rodziny zastępcze przez psychologa PCPR: 0 rodzin
 - Ocena sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej
Udział psychologa na posiedzeniu lub omówienie przed posiedzeniem sytuacji rodzin zastępczych korzystających z pomocy psychologicznej z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Za-

stępczej oraz koordynatorem rodzinnej Pieczy Zastępczej: **comiesięczne zebrania zespołu do spraw oceny dziecka.**

PIECZA ZASTĘPCZA
01.01.2021 – 31.12.2021
Liczba rodzin: 22 Ilość porad ogółem: 543 Liczba porad gabinetowych: 309 Liczba porad Telefonicznych: 234

W ramach pracy psycholog utrzymuje stałą współpracę z Organizatorem Rodzinnej Pieczy Zastępczej oraz Koordynatorami Rodzinnej Pieczy Zastępczej:

- o analiza sytuacji rodzin zastępczych;
- o wsparcie merytoryczne pracowników w realizacji zadań wynikających z pełnionej roli;
- o analiza sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej;
- o współtworzenie opinii dotyczących funkcjonowania dzieci;
- o sporządzanie informacji do sądu w sprawach bieżących.

Podsumowując wsparcie psychologiczne w dziale pieczy zastępczej jest szczególnie potrzebne. Dzieci trafiające do rodzin zastępczych wymagają specjalnego traktowania, szczególnego zrozumienia oraz wielospecjalistycznej pomocy. Ludzie decydujący się na pełnienie funkcji rodziców zastępczych powinni być wyposażeni w odpowiednią wiedzę, którą będą mogli stale poszerzać, potwierdzone jest również terapeutyczne działanie grup samopomocowych i grup wsparcia oraz korzystanie z profesjonalnej superwizji. Wskazane jest działanie systemowe, obejmujące swoim zasięgiem różne miejsca i instytucje biorące udział w procesie wychowania zranionego dziecka. W związku z czym tworzone są lokalne sieci wsparcia, poprzez nawiązywanie współpracy z placówkami pomocowymi działającymi na terenie powiatu.

Rodziny zastępcze obecnie funkcjonujące na terenie powiatu mają możliwość korzystania ze wsparcia w ramach pomocy organizowanej przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, czasem zdarza się jednak, że z oferowanego wsparcia nie korzystają odpowiednio wcześnie, a działania podejmowane w sytuacjach kryzysu można uznać za przysłowiowe „gaszenie pożarów”. Sięganie po wsparcie przed eskalacją napięć może zapobiec wielu trudnym sytuacjom, ponadto pozwoli odzyskać sprawczość i wewnętrzne poczucie kontroli, opiekunowie będą mieli poczucie, że są kompetentni, posiadają zasoby i umiejętności zaradcze.

Potrzeby występujące na terenie powiatu żywieckiego w zakresie poradnictwa specjalistycznego.

W środowisku lokalnym istnieje coraz większe zapotrzebowanie na specjalistyczną pomoc świadczoną przez wyspecjalizowanych psychiatrów, psychoterapeutów, psychologów, interwentów kryzysowych, pedagogów i prawników. Należy podkreślić, że potrzeby mieszkańców Powiatu Żywieckiego i ich oczekiwania w zakresie proponowanej pomocy specjalistycznej i wsparcia stale rosną.

Osoby zgłaszające się do tutejszego Centrum Pomocy Rodzinie, często wymagają podjęcia pracy z parą lub z całą rodziną. Często konieczna okazuje się psychoterapia lub specjalistyczna pomoc psychiatryczna. Ze względu na brak wykwalifikowanej kadry w powyższych obszarach, nie jest możliwe zapewnienie kompleksowej pomocy zgłaszającym się osobom. Realne zapotrzebowanie mieszkańców Powiatu na pomoc specjalistyczną jest znacząco większe niż dostępne obecnie możliwości, profesjonalnego pomagania, przez tak znikomą ilość specjalistów zatrudnionych w PCPR.

Dlatego też, aby adekwatnie wychodzić naprzeciw stale zwiększającym się na przestrzeni lat potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców powiatu, należy stale poszerzać zakres usług świadczonych przez wyspecjalizowaną kadrę specjalistów w PCPR. Stąd istnieje potrzeba:

1. Zasadne wydaje się podjęcie kroków zmierzających do umożliwienia mieszkańcom powiatu dostępu do profesjonalnej pomocy psychiatrycznej, zwłaszcza w obszarze psychiatrii dziecięcej.
2. Zasadne jest również zatrudnienie psychoterapeuty pracującego w nurcie systemowym w celu umożliwienia mieszkańcom powiatu korzystania z terapii rodzinnej, czy terapii małżeńskiej, która często zalecana jest przez sąd rodzinny i inne poradnie specjalistyczne. Na terenie Powiatu nie ma na ten moment miejsca gdzie taka specjalistyczna pomoc byłaby dostępna.
3. Konieczne i niezbędne jest zapewnienie pracownikom zajmującym się profesjonalną pomocą psychologiczno-terapeutyczną odpowiedniego wsparcia w postaci obowiązkowej regularnej superwizji dla profesjonalistów w celu zabezpieczenia profesjonalnej, etycznej, merytorycznej pracy. Ma szansę to skutkować lepszą współpracą zespołu niezbędną przy tak złożonych i trudnych zadaniach.
4. Stworzyć na terenie powiatu możliwość prowadzenia grup psychoedukacyjnych, grup wsparcia dla osób w żałobie, grup wsparcia dla rodziców, dorosłych oraz przede wszystkim dla dzieci i młodzieży.
5. Uzasadnione jest stałe podnoszenie kwalifikacji psychologów zgodnie z rozwijającą się wiedzą oraz zaleceniami wynikającymi z etyki zawodowej. Umożliwianie brania udziału w szkoleniach i konferencjach tematycznych.
6. W celu świadczenia jak najlepszych usług wsparciowo-pomocowych zasadne wydaje się inwestowanie w pomoce terapeutyczne do pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi, specjalistyczną literaturę oraz testy diagnozujące problemy z jakimi mierzą się klienci Centrum.

III. INTERWENCJA KRYZYSOWA

Powiat Żywiecki realizuje zadania związane z interwencją kryzysową za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i działającego w jego ramach Punktu Interwencji Kryzysowej. Podejmowane działania w ramach działalności PIK ukierunkowane są na zapobieganie utracie, bądź też przywrócenie równowagi osobie/rodzinie, która na skutek różnorodnych trudnych sytuacji życiowych, znajduje się w szczególnym rodzaju stresu dezorganizującym całokształt jej funkcjonowania. Efektem działań PIK ma być przywrócenie klientowi równowagi, zdolności do jego samodzielnego działania oraz autonomia.

Dyżury w PIK pełnione są dwa razy w tygodniu – poniedziałek i czwartek od godziny 7.00 do 15.00 w ramach działania PCPR, a od 15.00 do 18.30 w ramach działalności PIK. Dyżury popołudniowe były istotne ze względu na to, iż także osoby pracujące mogą skorzystać ze wsparcia. Udogodnieniem, które wynika z popołudniowych dyżurów jest także to, że w tym czasie w PCPR biura już są nieczynne i nie ma klientów co zapewnia poczucie anonimowości i bezpieczeństwa klientom, którzy niejednokrotnie są w dużym stresie. W przypadku wystąpienia zdarzenia wymagającego wyjazdu w teren, pracownicy są informowani o tym za pośrednictwem telefonu alarmowego, którego numer jest do dyspozycji instytucji pomocowych. W sytuacji, gdy pojawi się konieczność interwencji psychologicznej na miejscu zdarzenia, instytucje kontaktują się z dyżurującym pracownikiem, który w porozumieniu z Kierownikiem organizuje interwencję wyjazdową, bez względu na godzinę i dzień tygodnia. W 2021r. sporządzono 16 kart osobowych klientów zgłaszających się do PIK. Zgłoszenia telefoniczne rejestrowane były w książce zgłoszeń.

W roku 2021 miało miejsce 9 interwencji wyjazdowych, które dotyczyły utraty bliskich osób, pożar mieszkania, śmierć dziecka itd.

Potrzeby występujące na terenie powiatu żywieckiego w zakresie interwencji kryzysowej.

1. Tworzenie miejsc noclegowych dla sprawców przemocy w rodzinie w związku z nowym trybem usunięcia sprawcy przemocy z miejsca zamieszkania.
2. Zorganizowanie na terenie Powiatu Żywieckiego nieodpłatnej psychoterapii rodzinnej.

IV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie to wszystkie jednorazowe lub powtarzające się działania lub zaniechania narażające członków rodziny na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną i powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne. Na przestrzeni ostatnich lat przemoc domowa, stała się zjawiskiem

dotykającym wszystkie jednostki społeczne bez względu na ich status ekonomiczny. Co więcej, w obliczu skutków epidemii grupą szczególnie potrzebującą wsparcia są dzieci zagrożone i dotknięte problemem przemocy ze strony swoich członków rodziny. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga zaangażowania wielu służb, instytucji i ciągłego udoskonalania systemu pomocy. Najnowsze zmiany wprowadzone w tym obszarze uprawniają Policję i Żandarmerię Wojskową do natychmiastowej izolacji sprawcy przemocy w sytuacji, w której przemoc zagraża życiu lub zdrowiu osób, wobec których jest stosowana, wydania sprawcy przemocy nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz wydania zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia. Działania na terenie Powiatu Żywieckiego podejmowane są zgodnie z Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Żywieckim na lata 2017-2021, przyjętym Uchwałą Rady Powiatu w Żywcu nr XXVII/235/2017 z dnia 27 marca 2017r. Z uwagi na to, że w roku 2021 skończyła się ważność programu, trwają prace nad opracowaniem Programu na 2022-2027.

W 2021 roku PCPR oferowało klientom znajdującym się w kryzysie rodzinnym pomoc w formie mediacji rodzinnych. W 2021r. odbyło się 1 spotkanie indywidualne i 8 spotkań wspólnych. Mediacje prowadzone były przez dwóch przeszkolonych w tym zakresie pracowników PCPR.

W ramach realizacji Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, skierowanego do pełnoletnich kobiet i mężczyzn w roku 2021 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zrealizowało 1 edycję zajęć grupowych. Należy zaznaczyć, że Program Oddziaływań Korekcyjno - Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie stanowi program interwencyjny, którego zasadniczym celem jest zatrzymanie przemocy.

W 2021r. na Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjny zgłoszonych zostało 21 osób. Z czego 9 osób zostało skierowanych przez Zespoły Interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie działające na terenie Gmin. Pozostałe 12 osób zostało skierowane przez Sąd Rejonowy w Żywcu, w związku z posiadanym wyrokiem z art. 207 KK.

Do zajęć grupowych Programu Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych przystąpiło 14 osób. Pełen cykl zajęć potwierdzonych zaświadczeniem ukończenia zrealizowało 11 osób. Pozostałe osoby przerwały udział w Programie.

W tym samym czasie członkowie rodzin osób stosujących przemoc, a przede wszystkim osoby doznające przemocy mogły skorzystać ze wsparcia psychologicznego oraz poradnictwa prawnego.

Całkowity koszt programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w 2021 roku wyniósł 12 596,23 zł i w całości został pokryty z dotacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W ramach realizacji Programu Psychologiczno-Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie zrealizowano 1 edycję zajęć indywidualnych. Program skierowany jest do osób stosujących przemoc w rodzinie, potrzebujących pomocy w radzeniu sobie z różnymi problemami osobistymi, jak również rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci bez użycia przemocy.

Do programu w roku 2021 przystąpiło 8 osób. Pełen cykl zajęć potwierdzonych zaświadczeniem ukończenia zrealizowało 7. Wszystkie osoby rozpoczęły udział w programie dobrowolnie.

Całkowity koszt programu psychologiczno-terapeutycznego w 2021r. wyniósł 6 651,32 zł i w całości został pokryty z dotacji Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

V. WSPIERANIE OSÓB STARSZYCH - DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Dom Pomocy Społecznej przeznaczony jest dla osób starszych. Na dzień 31.12.2021r. w domu tym przebywało 97 pensjonariuszy. Dom Pomocy Społecznej w Żywcu zapewnia swoim mieszkańcom całodobową opiekę oraz zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, edukacyjne, społeczne i religijne na poziomie obowiązującego standardu, zapewnia również bezpieczeństwo i godne życie, intymność, niezależność oraz umożliwia rozwój osobowości, a w miarę możliwości samodzielność. O umieszczenie w domu pomocy społecznej ubiegać się mogą osoby, które potrzebują opieki lub też ich przedstawiciele ustawowi, w przypadku kiedy nie ma możliwości zapewnienia im usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. DPS spełnia standardy

określone przepisami prawa. Przyjmowanie pensjonariuszy odbywało się z zachowaniem kwarantanny i wszelkich środków ostrożności w związku z wystąpieniem pandemii COVID-zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.

W roku 2021 wydano 25 decyzji umieszczających w Domu Pomocy Społecznej w Żywcu, 20 mieszkańców domu zmarło. Sytuacja finansowa Domu Pomocy Społecznej w 2021 roku była bardzo trudna z uwagi na to, że w ciągu roku w DPS umieszczonych było tylko 91 osób. Duża liczba zgonów i brak osób chętnych do umieszczenia spowodowało, że bez pomocy finansowej Powiatu DPS nie był w stanie funkcjonować do końca roku. Średni miesięczny koszt utrzymania pensjonariusza w 2021 roku wynosił 3 659,60 zł.

Potrzeby występujące w Domu Pomocy Społecznej

- 1) kontynuacja remontu pokoi i łazienek pensjonariuszy oraz ich przystosowanie pod kątem osób niepełnosprawnych,
- 2) termomodernizacja budynku DPS oraz zastosowanie nowoczesnych rozwiązań (fotowoltaika, pompy ciepła) w celu zmniejszenia kosztów utrzymania budynku.

VI. REALIZACJA ZADAŃ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych samorząd powiatowy jako jeden z dysponentów środków PFRON wykonuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych.

Zadania te mogą być realizowane ze środków PFRON w następujących formach:

- 1) rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych:
 - zwrot wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy dla osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu,
 - zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych,
 - jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej albo rolniczej,
 - szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych.
- 2) rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych:
 - dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
 - dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
 - dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
 - dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się
 - dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii.

W 2021 roku środki przekazane Powiatowi Żywieckiemu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej przez Zarząd PFRON wyniosły **4 518,62 zł.**

Lp.	Zadania realizowane w powiecie	2020 rok	2021 rok
1.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	112 443,00	203 051,00
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	7 768,00	19 900,00
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	637 316,50	671 209,22
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	289 843,34	450 000,00
5.	Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu	79 535,55	84 029,54

6.	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych	102 672,61	120 000,00
7.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	8 050,00	13 865,00
8.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej albo rolniczej	29 000,00	114 390,24
9.	Zwrot kosztów wyposażenia stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych	0,00	0,00
10.	Wydatki na instrumenty i usługi rynku pracy	0,00	0,00
11.	Dofinansowanie kosztów działalności WTZ	2 684 976,00	2 842 176,00
12.	Dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej lub rolniczej	761,00	0,00
X	RAZEM	3 952 366,00	4 518 621,00

Rehabilitacja społeczna

W zakresie zadań określonych w uchwale Rady Powiatu w Żywcu z zakresu rehabilitacji społecznej realizacja w 2021 roku przedstawiała się następująco:

a) dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych - kwota wydatkowana ogółem : **203 051,00 zł.**

Lp.	Uczestnicy turnusów rehabilitacyjnych	Ilość złożonych wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wypłacone dofinansowania
1.	Osoby dorosłe i ich opiekunowie	50	47	90 945,00
2.	Dzieci i młodzież ucząca się i ich opiekunowie	50	49	112 106,00
	RAZEM	100	96	203051,00

b) dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny- kwota wydatkowana ogółem : **19 900,00 zł.**

Lp.	Osoby ubiegające się o dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego	Ilość złożonych wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wypłacone dofinansowania
1.	Osoby dorosłe	4	1	3 000,00
2.	Dzieci i młodzież	12	10	19 600,00
	RAZEM	16	11	19 900,00

c) dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - kwota wydatkowana ogółem : **671 209,22 zł.** (dofinansowanie zostało wykorzystane na zakup: aparatów słuchowy, wkładek usznych, pieluchomajtek, cewników, woreczków, podkładów higienicznych, wózków inwalidzkich, obuwia ortopedycznego, materacy przeciwoślizgowych, protez, pionizatorów, ortez, fotelików pionizujących.

Lp.	Osoby ubiegające się o dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze	Ilość złożonych wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
1.	Osoby dorosłe	1025	663	484 195,22
2.	Dzieci i młodzież	143	110	187 014,00
	RAZEM	1168	773	671209,22

d) dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych - kwota wydatkowana ogółem : **450 000,00 zł.**

Lp.	Osoby ubiegające się o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	Ilość złożonych wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
1.	Osoby dorosłe	60	34	345 000,00
2.	Dzieci i młodzież	5	2	105 000,00
	RAZEM	65	36	450 000,00

e) dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się - kwota wydatkowana ogółem : **84 029,54 zł.**

Lp.	Osoby ubiegające się o dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	Ilość złożonych wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
1.	Osoby dorosłe	50	29	44 261,54
2.	Dzieci i młodzież ucząca się	20	24	39 768,00
	RAZEM	70	53	84 029,54

f) dofinansowanie likwidacji barier technicznych - kwota wydatkowana ogółem : **120 000,00 zł.**

Lp.	Osoby ubiegające się o dofinansowanie likwidacji barier technicznych	Ilość złożonych wniosków	Rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
1.	Osoby dorosłe	23	16	62 342,00
2.	Dzieci i młodzież ucząca się	5	5	57 658,00
	RAZEM	28	21	120 000,00

- g) dofinansowanie sportu, kultury, i rekreacji osób niepełnosprawnych - kwota wydatkowana ogółem: **13 865,00 zł.** (w ramach udzielonego dofinansowania 90 osób niepełnosprawnych skorzystało z różnych form wsparcia w zakresie sportu, turystyki i rekreacji)

	Ilość złożonych wniosków	rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
Organizacje pozarządowe ubiegające się o dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych	4	3	13 865,00

- h) dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gilowicach - kwota wydatkowana ogółem: **2 191 296,00 zł.** Liczba uczestników warsztatu terapii zajęciowej na dzień 31 grudnia 2021r. wyniosła 101 osób,

- i) dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Żywcu - kwota wydatkowana ogółem: **650 880,00 zł.** Liczba uczestników warsztatu terapii zajęciowej na dzień 31 grudnia 2021r. wyniosła 30 osób.

Rehabilitacja zawodowa

W zakresie zadań określonych w uchwale Rady Powiatu w Żywcu z zakresu rehabilitacji zawodowej realizacja w 2021 roku przedstawiała się następująco:

- a)jednorazowe dofinansowanie rozpoczęcia działalności gospodarczej albo rolniczej – kwota wydatkowana ogółem: **114 390,24 zł.**

Ilość złożonych wniosków	rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
4	4	114 390,24

- b)dofinansowanie do wysokości 50% oprocentowania kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej albo rolniczej - kwota wydatkowana ogółem: **0,00 zł.**

Ilość złożonych wniosków	rozpatrzone pozytywnie	Wyplacone dofinansowania
0	0	0,00

PROGRAM „AKTYWNY SAMORZĄD”

W 2021 roku Powiat Żywiecki kontynuował realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”. Program ten jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwiają samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2021 roku Powiat pozyskał i wykorzystał rekordową kwotę dofinansowania bo aż **808 342,00 zł.**

Formy wsparcia przewidziane w programie dotyczą likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Obszary wsparcia realizowane w 2021 roku:

MODUŁ I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych

- **obszar A :**
- zadanie 1- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu
- zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B
- **obszar B:**
- zadanie 1,4,3- dofinansowanie zakupu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- zadanie 2- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego oraz jego elementów i oprogramowania,
- zadanie 5- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego,
- **obszar C :**
- zadanie 1- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym
- zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne,
- zadanie 4 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny,
- zadanie 5- pomoc w zakupie skutera o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- **obszar D** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Na realizację programu w 2021 roku powiat otrzymał środki finansowe w wysokości **162 000,00 zł.**

Złożono 111 wniosków z czego pozytywnie rozpatrzonych i zrealizowanych zostało 104 wnioski.

MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych

Na realizację programu w 2021 roku powiat otrzymał środki finansowe w wysokości **646 342,00 zł.**

W ramach dofinansowania przyznano :

- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego (27 osób) - kwota wydatkowana – **128 528,59zł.**
- dofinansowanie szkolenia w zakresie zakupionego sprzętu elektronicznego (1 osoba) – kwota wydatkowana **2 000,00zł.,**
- zakup części zamiennych i naprawy posiadanych wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym (1 osoba) - **1 059,99zł.,**
- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (8 osób) – kwota wydatkowana – **44 113,00 zł.**
- pomoc w zakupie protezy kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (8 osób) - kwota wydatkowana – **314 198,47 zł.,**
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (7 osób) – kwota wydatkowana **106 500,00zł.**
- pomoc w zakupie skutera o napędzie elektrycznym (4 osoby) – kwota wydatkowana **29 250,00 zł.**
- pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym (32 osoby) kwota wydatkowana – **162 000,00zł.**

Realizacja programu jest kontynuowana w 2022 roku.

PROGRAM „WYRÓWNYWANIE RÓŻNIC MIĘDZY REGIONAMI III ”

Powiat Żywiecki przystąpił w 2021 roku do realizacji programu „ Wyrównywanie różnic między regionami III”. W ramach tego programu Powiat Żywiecki mógł wystąpić w roli realizatora programu w następujących obszarach :

- **obszar B** (likwidacja barier placówkach edukacyjnych, urzędach powiatowych i gminnych oraz środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania)
- **obszar C** (tworzenie spółdzielni socjalnych osób prawnych)

- **obszar D** (likwidacja barier transportowych)
- **obszar G** (skierowanie do powiatów poza algorytmem dodatkowych środków na finansowanie zadań ustawowych dotyczących rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych)
- **obszar F** (utworzenie/ remont lub modernizacja warsztatów terapii zajęciowej).

W ramach ogłoszonego na terenie Powiatu Żywieckiego naboru złożono do PCPR 2 projekty tj.

- w ramach obszaru D - wnioskowano o dofinansowanie zakupu 1 mikorobusa do przewozu osób niepełnosprawnych Gmina Świnna,
- w ramach obszaru B – wnioskowano o wykonanie podjazdu i przystosowaniu toalety do potrzeb osób niepełnosprawnych w budynku Urzędu Gminy Milówka;

łącznie na realizację projektów Powiat Żywiecki otrzymał i przeznaczył kwotę **126 445,43 zł.**

VII. OBSŁUGA POWIATOWEJ SPOŁECZNEJ RADY DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Powiatowe Centrum Pomocy w Żywcu obsługuje (wraz z prowadzeniem całej dokumentacji) Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Żywcu, która została powołana Zarządzeniem Starosty Powiatu Żywieckiego Nr 76/2019 z dnia 16 grudnia 2019r.

Rada jest ciałem opiniodawczo–doradczym Starosty Żywieckiego.

Do zakresu działania Rady należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:

- integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
- realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ocena realizacji programów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu w Żywcu pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych.

W 2021 roku Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Żywcu odbyła w sumie 5 posiedzeń. W siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu przeprowadzono z uwagi na zagrożenie epidemiologiczne tylko 2 spotkania. Pozostałe 3 odbyły się w trybie zdalnym. Na spotkaniach Rady obecny był zawsze Kierownik oraz pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie obsługujący technicznie oraz protokolujący posiedzenia. Poza tym członkowie Rady pozostawali zawsze w dyspozycji, konsultowano z nimi szereg spraw i niejednokrotnie proszono o opinię dotyczącą spraw osób niepełnosprawnych powiatu żywieckiego.

Przedmiotem posiedzeń były następujące kwestie:

1. opiniowanie projektów uchwał Rady Powiatu w Żywcu dotyczących zadań powiatu żywieckiego w 2021 rok z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
2. opiniowanie wniosków w ramach dofinansowań ze środków PFRON realizowanych przez Centrum,
3. opiniowanie zasad dotyczących realizacji zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych.

VIII. POWIATOWY ZESPÓŁ DS. ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Żywcu realizuje zadania określone w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz w aktach wykonawczych do niej. Zespół działa od 2011 roku w strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu. W 2021 roku odnotowaliśmy znaczny wzrost składanych wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, legitymacji czy kart parkingowych pomimo przedłużenia ważności orzeczeń, legitymacji i kart parkingowych na mocy ustawy covidowej.

W 2021 roku przyjęto w sumie **2 609,00 zł.** wniosków, o 390 wniosków więcej w stosunku do roku 2020 w tym:

- 1) 2 347 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- 2) 262 wniosków o wydanie orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych.

Zespół wydaje:

- 1) orzeczenia o ustaleniu stopnia niepełnosprawności,
- 2) orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dotyczy osób do 16 roku życia,
- 3) orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień,
- 4) legitymacje dla osób niepełnosprawnych,
- 5) karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych.

W 2021 roku realizacja zadań Zespołu przedstawiała się następująco:

- 1) wydano 2 107 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 2) wydano 246 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych dotyczy osób do 16 roku życia,
- 3) wydano 337 legitymacji dla osób niepełnosprawnych,
- 4) wydano 427 kart parkingowych.

IX. PROJEKTY DOFINANSOWANE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ- REALIZOWANE PRZEZ PCPR

PROJEKT PT. "Rodzina w Centrum"

Powiatowe Centrum Pomocy Rodziny od stycznia 2021r. rozpoczęło realizację projektu adresowanego do rodzin zastępczych. Działania projektowe obejmują systemowe wsparcie dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i jego rodziny pochodzenia. Celem głównym projektu jest podniesienie jakości i dostępności usług wsparcia rodziny oraz pieczy zastępczej wspierające proces jej deinstytucjonalizacji. W ramach działań projektowych realizujemy formy wsparcia indywidualnie dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb 50 rodzin/osób, w tym osób: sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, kandydatów na rodziców zastępczych, usamodzielnianych wychowanków oraz rodzin biologicznych dzieci przebywających w pieczy. Ostatecznie wsparciem w Projekcie zostało objętych 130 osób/dzieci i ich najbliższe otoczenie. Założeniem Projektu jest zminimalizowanie skutków ubóstwa i wykluczenia społecznego osób przebywających lub opuszczających pieczę zastępczą oraz ich rodzin pochodzenia. Projekt również zakłada tworzenie rodzinnych form pieczy zastępczej oraz kompleksowe wsparcie i rozwój pracy z rodziną, zintensyfikowane współpracę ze środowiskiem lokalnym. Projekt realizowany jest na terenie powiatu żywieckiego, w okresie od 1 stycznia 2021r. do 30 czerwca 2022r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu wystąpiło z wnioskiem aplikacyjnym do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województw Śląskiego na lata 2014-2020 o dofinansowanie projektu i pozyskał środki w wysokości 1 643 261,26zł (85% środki unijne i 8% środki krajowe). Całkowity budżet projektu wynosi 1 766 947,60zł i obejmuje poza dofinansowaniem, wkład własny w wysokości 123 686,34zł, stanowiący 7% wydatków projektu. Wkład własny pochodzi z budżetu Powiatu Żywieckiego i jest przeksięgowany (jako wydatek projektowy) z wydatków przeznaczonych na świadczenia dla rodzin zastępczych i wychowanków pieczy realizowanych przez PCPR.

Jednym z głównych założeń projektu jest systemowe podejście do rodziny, dlatego realizujemy nasze wsparcie kompleksowo, czyli jednocześnie, skierowane do:

- rodziców zastępczych i kandydatów na rodziców zastępczych - w zakresie kompetencji wychowawczych i sprawowania wysokiej jakości usług opiekuńczych;
- dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - w zakresie diagnozowania i wyrównywania deficytów, rozwijania zainteresowań artystycznych, sportowych, kulturalnych, itp., rozbudzających ciekawość świata;
- usamodzielnianych wychowanków pieczy, wkraczających w samodzielne w dorosłe życie - w zakresie wzrostu kompetencji społecznych, zdobycia odpowiedniego wykształcenia, zarządzania własnym budżetem, itp.;
- rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy - w zakresie podniesienia kompetencji wychowawczych, pracy z uzależnieniami.

Proponujemy nasze wsparcie dla wszystkich uczestników w podziale na cztery panele tematyczne:

1) W ramach panelu specjalistyczno-doradczego prowadzone są spotkania indywidualne z zakresu terapii pedagogicznej i konsultacje z doradztwa zawodowego. Organizowane są cykliczne spotkania zespołu specjalistów, pracujących z dzieckiem w różnych dziedzinach, które mają za zadanie określenie indywidualnych potrzeb i możliwości dziecka i na tej podstawie opracowany i modyfikowany jest plan pomocy dziecku. Zgodnie z planem pomocy prowadzone są, między innymi konsultacje indywidualne i/lub grupowe ze specjalistami (psycholog, terapeuta, prawnik, logopeda, terapeuta SI, rehabilitant, itp.), diagnozowanie specjalistyczne w zakresie FAS, PTS i inne według indywidualnych potrzeb.

2) W ramach panelu wspierająco-organizacyjnego mieliśmy możliwość zatrudnić dodatkowo -2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, którzy prowadzą kompleksową pracę z rodziną zastępczą oraz specjalistę pracy z rodziną, który udziela wsparcia rodzinie biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy, tak aby wszystkie wysiłki i kompleksowe działania były ukierunkowane na powrót dziecka do rodziny naturalnej. Dzieci, jak i osoby dorosłe legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, jak również ich najbliższe otoczenie mogą skorzystać z wsparcia doradcy ds. osób niepełnosprawnych. Dodatkowo w sytuacji pojawienia się jakiegokolwiek kryzysu, który wymaga szybkiego reagowania uczestnicy projektu mogą otrzymać wsparcie od Interwenta Kryzysowego.

3) W ramach panelu integracyjno-szkoleniowego zorganizowaliśmy wyjazd wakacyjny dla 2 grup do Ośrodka Kryształowa Przystań w Mrzeżynie. Jedna grupa obejmowała całe rodziny, a druga została zorganizowana w formie kolonii dla dzieci z panelem socjoterapeutycznych. Dla dzieci z trudnościami w nauce organizujemy korepetycje przedmiotowe oraz zajęcia pozalekcyjne (np.: śpiew, taniec, pływanie, siłownia) zgodnie z indywidualnymi zainteresowaniami i potrzebami dzieci. Przeprowadziliśmy warsztaty dla rodzin zastępczych w zakresie kompetencji wychowawczych – 10 spotkań; kurs Szkoła dla rodziców i wychowawców dla rodziców biologicznych – 8 spotkań i warsztaty kompetencji społecznych dla usamodzielniających się wychowanków pieczy – 12 spotkań. W sytuacji, gdy uczestnik projektu sprawuje opiekę nad małymi dziećmi lub osobą zależną, z niepełnosprawnością, na czas uczestniczenia w zajęciach, w ich zastępstwie zatrudniamy opiekunów do dzieci lub asystentów do osób dorosłych. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się wyjazdy integracyjne rodzin zastępczych oraz rodzin biologicznych. Wyjazdy organizujemy w celu utrzymania więzi, popularyzacji aktywnego i ciekawego spędzania czasu. W ramach wyjazdów integracyjnych zorganizowano następujące wyjścia:

- 1 wyjście do kina Janosik Żywiec;

- 2 wyjścia do Teatru Baniałuka w Bielsku – Białej oraz 1 wyjście na spektakl teatralny do MCK Żywiec;

- 6 wycieczek górskich min. Leskowiec, Wielka Racza, Stożek;

- 5 wycieczek całonocnych do Wrocławia (ZOO + Afrykarium - 2 wyjazdy), Zator (Energylandia), Białka Tatrzańska (baseny termalne), Bielsko-Biała (Park Trampolin);

Dla 10 pracowników zatrudnionych w projekcie zorganizowaliśmy zajęcia superwizji grupowej i indywidualnej oraz sfinansowaliśmy szkolenia specjalistyczne, indywidualnie wybrane przez pracownika (np.: praca z dzieckiem Fas, FASD, prowadzenie grupy wsparcia, terapia ręki, praca z dzieckiem w okresie adolescencji, krąg ufności), wraz z osiągnięciem certyfikowanych uprawnień w tym zakresie.

4) W ramach panelu edukacyjno-promocyjnego przeprowadziliśmy szkolenie dla 12 kandydatów na rodziców zastępczych, połączone z wizytami studyjnymi i praktykami w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka w wymiarze 60 godz., zorganizowaliśmy zajęcia Szkoły dla rodziców i wychowawców w których uczestniczyło 10 rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy – 10 spotkań w wymiarze 40 godzin.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXXIII/363/2022
Data dokumentu	2022-03-28
Organ wydający	Rada Powiatu w Żywcu
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Żywcu za rok 2021
Identyfikator dokumentu	F67FC592-9BF6-4F66-9067-0B7FDC9FDCBB

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-1692439558
Numer seryjny	3ECAF8F0D3A77B66B3BA92C57A2625B1
Osoba podpisująca	Wiesław Sypta
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	2022-03-30 13:43:00
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL

